

Undergrundsloven med kommentarer

Denne å[] er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Bo Sandroos

Undergrundsloven med kommentarer

Lovbekendtgørelse nr. 960
af 13. september 2011
om anvendelse af Danmarks undergrund

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2012

Denne å[] er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Bo Sandroos
Undergrundsloven med kommentarer

1. udgave, 1. oplag

© 2012 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Jysk Bogbind, Holstebro

Printed in Denmark 2012
ISBN 978-87-574-2629-8

Udgivet med støtte fra

dreyersfond

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Denne å[] er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Indholdsfortegnelse

Forord	11
Undergrundsloven	13
Del I. Oversigt	35
Udviklingslinjer	37
Den tidligste retstilstand	37
1932-undergrundsloven	38
1950-undergrundsloven	39
A.P. Møllers eneretsbevilling 1962	40
1981-undergrundsloven	42
Oversigt over undergrundsloven	43
Ændringer siden lovens vedtagelse	45
Særligt om kulbrinter	47
Danmark	47
Koncessionssystemets »hierarki«	48
Sikkerhed og sundhed	50
Miljø	50
Økonomi	51
Generelt om hjemmelskravet	51
Formål	54
Vilkårsfastsættelse	56
Sektorens samfundsmæssige betydning	56
Norge	58
Indledning	58
Regulering og formål	59
Udbud og tildeling af kulbrintetilladelser	59
Tilladelsen	60
Storbritannien	61
Indledning	61

Indholdsfortegnelse

Regulering og formål	62
Udbud og tildeling af kulbrintetilladelser	62
Tilladelsen	62
Del II. Kommentarer til de enkelte bestemmelser	65
Kapitel 1. Almindelige bestemmelser	67
§ 1 – Formål og virkeområde	68
§ 2 – Statens højhedsret	74
§ 2 a – Bemyndigelse til regler om internationale forhold	77
Kapitel 2. Forundersøgelse	79
§ 3 – Forundersøgelser	79
§ 4 – Vilkår for tilladelser	81
Kapitel 3. Efterforskning og indvinding af råstoffer	83
§ 5 – Enerettigheder til efterforskning og indvinding	84
Modeltilladelsen	92
Joint Operating Agreement	94
§ 6 – Parlamentarisk kontrol med tildeling af tilladelser	96
§ 7 – Tilladelsers varighed	101
§ 8 – Statsdeltagelse	102
Nordsøfonden	107
§ 9 – Vederlag	111
§ 10 – Udbygningsplan	113
§ 11 – Samordning af udnyttelse af en forekomst	117
Kapitel 4. Særlige bestemmelser om efterforskning og indvinding af kulbrinter	123
EU's koncessionsdirektiv	124
§ 12 – Tildelingsprocedurer for kulbrintetilladelser	128
§ 12 a – Kriterier for udvælgelse og tildeling på kulbrinteområdet	133
§ 13 – Varigheden af kulbrintetilladelser	142
Aftalen af 29. september 2003 mellem staten og A.P. Møller-Mærsk	147
§ 14 – Tidspunktet for påbegyndelse af kulbrinteindvinding	150
§ 15 – Godkendelse og ændringer af produktionsforløb for kulbrinter ...	151
§ 16 – Samordning af udnyttelse af flere kulbrinteforekomster	152
§ 17 – Rørledninger	158
§ 18 – Produktionsafgift i form af indvundne kulbrinter	159

Kapitel 4 a. Særlige bestemmelser om efterforskning og indvinding af geotermisk energi	161
§ 18 a – Procedure for indkaldelse af geotermi-ansøgninger	164
§ 18 b – Kriterier for udvælgelse og tildeling på geotermi-området	165
§ 18 c – Varigheden af geotermi-tilladelser	167
§ 18 d – Tidspunktet for påbegyndelse af indvinding af geotermi	169
Kapitel 5. Køberet for staten til flydende kulbrinter	171
§ 19 – Køberet til flydende kulbrinter	171
§ 20 – Uenighed om priser på flydende kulbrinter	173
§ 21 – Olienævnet	174
§ 22 – Ikke indskrænkning i statens ret til køberetter	174
Kapitel 6. Anden anvendelse	177
§ 23 – Anden anvendelse af undergrunden	178
§ 23 a – Vederlag for tilladelser til anden anvendelse af undergrunden ..	183
§ 23 b – Tildeling for tilladelser til anden anvendelse af undergrunden ..	184
§ 23 c – Vilkår for udvælgelse og tildeling af tilladelser til anden anvendelse	187
§ 23 d – Krav til lagring og anden anvendelse af undergrunden	189
Kapitel 6 a. Særlige bestemmelser om geologisk lagring og rørført transport af CO₂ (kuldioxid)	193
§ 23 e – Definitioner af visse termer inden for CO ₂ -lagring	198
§ 23 f – Geologisk egnethed af lokation til CO ₂ -lagring	199
§ 23 g – CO ₂ -strømmen	200
§ 23 h – Register for den konkrete CO ₂ -lagring	201
§ 23 i – Program for overvågning af CO ₂ -lagring	202
§ 23 j – Foranstaltninger ved udsivning fra CO ₂ -lagring	203
§ 23 k – Lukning af en CO ₂ -lagringslokalitet	205
§ 23 l – Efterbehandlingsplan for CO ₂ -lagringslokalitet	206
§ 23 m – Revision og tilbagekaldelse af tilladelse til CO ₂ -lagring	207
§ 23 n – Overtagelse af CO ₂ -lagringslokalitet eller -tilladelse	209
§ 23 o – Overtagelse af forpligtelser efter lukning af CO ₂ -lagringslokalitet	210
§ 23 p – Tidspunktet for ansvarsoverdragelsen for CO ₂ -lagring	211
§ 23 q – Finansiell sikkerhed for CO ₂ -lagring	212
§ 23 r – Betaling af forventede omkostninger for CO ₂ -lagring	214
§ 23 s – Mangelfulde oplysninger, forsømmelser og svig fra rettighedshaver til en CO ₂ -lagringslokalitet	215

Indholdsfortegnelse

§ 23 t – Tredjepartsadgang til anlæg mv. for CO ₂ -lagring	216
§ 23 u – Rørledningsanlæg til CO ₂ -transport og -lagring	218
§ 23 v – Register over tilladelser til CO ₂ -lagring	219
Kapitel 7. Videnskabelige undersøgelser	221
§ 24 – Videnskabelige undersøgelser	221
Kapitel 8. Tilsyn mv.	223
§ 25 – Tilsyn	223
§ 26 – Meddelelse af oplysninger	227
§ 27 – Adgang til virksomheden	229
Kapitel 9. Andre bestemmelser	231
§ 28 – Godkendelse af konkrete arbejder	232
§ 28 a – Vurdering af virkninger på miljøet – VVM	235
§ 28 b – Foranstaltninger mod skade på levesteder og naturbeskyttelsesområder	242
§ 28 c – Administrationen af VVM-regler	243
§ 29 – Overdragelse af tilladelser	245
§ 30 – Tilbagekaldelse af tilladelser	249
§ 31 – Mulighed for vilkår om voldgift	250
§ 32 – Vilkår om forpligtelser ved udløb, ophør mv. af tilladelser	251
§ 33 – Vilkår om fjernelse af anlæg ved ophør mv. af tilladelser	252
§ 34 – Indsamling af oplysninger ved GEUS	259
§ 34 a – Undladelse af offentliggørelse af visse tekniske specifikationer i Lovtidende	262
§ 35 – Ansvar	262
§ 36 – Ekspropriation	267
§ 37 – Ministerens delegation til Energistyrelsen	268
§ 37 a – Energiklagenævnet	270
§ 37 b – Energiklagenævnets sammensætning	272
Kapitel 10. Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser mv.	275
§ 38 – Straf	275
§ 39 – Udpantningsret	277
§ 40 – Ikrafttrædelse	278
§ 41 – Ophævelse af 1950-undergrundsloven	280
§ 42 – Bevillinger efter 1950-loven	280
§ 43 – Grønland og Færøerne undtaget	281

Efterskrift	283
Bilag 1. Modeltilladelse 6. runde	287
Bilag 2. Joint Operating Agreement draft 2009	309
Oversigt over retsakter mv.	355
Litteratur	359
Register	361

Denne å[] er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Forord

»Undergrundsloven med Kommentarer« er den første samlede fremstilling af reglerne i lov om Danmarks undergrund udgivet i lovkommentarform.

Det har været hensigten at samle den nyeste viden om undergrundsloven i form af forarbejder, administrativ praksis og juridisk litteratur.

Som det tidligere er blevet fremhævet, er historien om reguleringen af Danmarks undergrund såvel spændende som farverig, og et godt kendskab til de oprindelige regler og hensynene bag er af værdi. Formålet med denne lovkommentar er imidlertid at føre historien a jour, beskrive gældende ret og administrativ praksis i dag og forsøge at tegne linierne til den fremtidige regulering.

Der er tale om et oversigtsværk, der i sagens natur ikke kan behandle alle spørgsmål, som det omfattende materiale giver anledning til, i dybden, men som tilstræber at give et overblik, der kan danne grundlag for yderligere fordybelse i udvalgte emner.

Det er mit håb, at fremstillingen kan være til hjælp for de ansatte i centraladministrationen og på læreanstalterne, for praktiserende advokater, virksomhedsjurister og andre, der arbejder med dette regelsæt i det daglige. Formår udgivelsen også at motivere jurister og andre til at kaste sig over det spændende rets- og livsområde, Danmarks undergrund udgør, kan jeg kun være tilfreds.

I juni 2011 fejrede undergrundsloven – uden at det vakte den store opsigt – 30 års jubilæum, og i sommeren 2012 kan det første danske oliefelt – Danfeltet – fejre sin 40 års fødselsdag, den danske stat indtræder i D.U.C. og A.P. Møllers eneretsbevilling fra 1962 runder de 50 år. Mit mål er også at bidrage en smule til markeringen af disse mærkedage.

Bogens udgivelse er bl.a. muliggjort af et legat fra Margot og Thorvald Dreyers Fond, for hvilket der skal udtrykkes en varm tak. Derudover takkes redaktionschef Vivi Antonsen, DJØFs Forlag, bibliotekar Bente Pedersen, Folketingets Bibliotek, samt deltagerne på mit seminar om undergrundsloven den 13. oktober 2011 i Kronprinsessegade. Ansvar for fremstillingen er dog naturligvis mit alene.